

Stanowisko

Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z dnia 25 sierpnia 2022r.

w sprawie zmian wykorzystania pasma częstotliwości 470 – 694 MHz proponowanych w

p. 1.5 Agendy Światowej Konferencji Radiokomunikacyjnej w 2023r.

Światowa Konferencja Radiokomunikacyjna WRC (World Radiocommunications Conference) jest najwyższym światowym organem, ustanawiającym przepisy prawne, operacyjne i techniczne w dziedzinie radiokomunikacji i zarządzania widmem częstotliwości, które mają odzwierciedlenie w Regulaminie Radiokomunikacyjnym ITU¹. Konferencja dokonuje zmian przepisów w dziedzinie radiokomunikacji, ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystania widma częstotliwości na świecie, zgodnie z aktualnymi trendami rozwoju technologii w telekomunikacji oraz wynikających z nich potrzeb widmowych użytkowników poszczególnych służb telekomunikacyjnych.

Najbliższa konferencja w 2023 r. (WRC-23) wytyczy trendy rozwoju telekomunikacji na kolejne lata, z perspektywą po roku 2030 i dłużej. Pod wpływem sugestii ze strony niektórych organów regulacyjnych i uczestników rynku w agendzie konferencji (punkt 1.5 agendy) umieszczono konieczność przeprowadzenia badań na temat współdzielenia i kompatybilności w zakresie częstotliwości 470 – 694 MHz pomiędzy służbą radiodifuzyjną a służbą ruchomą. Oznacza to zamiar lokowania w tym zakresie zarówno emisji programów telewizyjnych jak i mobilnej komunikacji bezprzewodowej jako służb „pierwszej ważności”, czyli bez uprzywilejowania żadnej z nich. Propozycja ta wywołała szereg negatywnych reakcji ze strony międzynarodowych organizacji zrzeszających uczestników rynku telewizyjnego, w tym: Europejskiej Unii Nadawców², Broadcast Networks Europe³, Afrykańskiej Unii Nadawców⁴. Wśród podmiotów polskich negatywną opinię wyraziły jak dotąd Telewizja Polska SA oraz Emitel Sp. z o.o.

Obecnie częstotliwości poniżej 700 MHz są intensywnie wykorzystywane w Europie przez naziemną telewizję cyfrową oraz bezprzewodowe systemy produkcyjne PMSE⁵. Powszechny dostęp do bezpłatnej telewizji (free-to-air - FTA) stanowi podstawę europejskiego systemu publicznych usług nadawczych, który w wielu państwach jest realizowany głównie przez naziemną telewizję cyfrową NTC. Obecnie z usług NTC korzystają 184 miliony obywateli z 27 państw członkowskich Unii Europejskiej (245 milionów w 46 państwach Europejskiej Konferencji Administracji Poczty i Telekomunikacji – CEPT). NTC zapewnia dostęp do informacji, rozrywki i wydarzeń transmitowanych

¹ International Telecommunications Union) – Międzynarodowa Unia Telekomunikacyjna)

² „No change” at WRC-23 – White Paper – listopad 2021

³ „No change to the UHF band at WRC-23...” – maj 2022

⁴ Dakar Declaration – czerwiec 2022

⁵ Programme Making and Special Events

na żywo, jak choćby widowiska sportowe, silnie zacieśniające więzi społeczne. NTC jest powszechnie oglądana w całej populacji europejskiej (ok. 29% udziału w rynku), ale jest szczególnie istotna dla starszych i mniej zamożnych odbiorców.

W Polsce prawie jedna trzecia gospodarstw domowych odbiera telewizję wyłącznie z nadajników naziemnych, a sytuacja ta nie ulega zmianie od wielu lat. W 2021 roku w grupie widzów 4+ telewizję linearną oglądano przez 4 godz. 6 min. dziennie (a ponad 6 godz. w grupie widzów 60+).

Powszechny dostęp do zróżnicowanej oferty programowej, publicznej i niepublicznej, w szczególności dla osób starszych i mniej zamożnych, ma ogromne znaczenie społeczne, a ograniczenie tego dostępu może spowodować zagrożenie wykluczeniem informacyjnym. NTC pełni również specjalną rolę w zakresie bezpieczeństwa, np. w przypadku klęsk żywiołowych i innych zagrożeń.

Pasmo 470 – 694 MHz jest również wykorzystywane przez audialne systemy bezprzewodowe PMSE, jak mikrofony bezprzewodowe i bliska komunikacja produkcyjna, niezbędne przy produkcji programów telewizyjnych, a także w działalności teatrów, sal koncertowych, stadionów i innej profesjonalnej produkcji treści audiowizualnych.

Potrzeby służb radiodifuzyjnych konfrontowane są z potrzebami bezprzewodowych usług telekomunikacyjnych, które jako usługi płatne cieszą się dużym zainteresowaniem operatorów telekomunikacyjnych. Natomiast pozyskanie zaledwie w ciągu jednej dekady dwóch dywidend cyfrowych: 800 MHz i 700 MHz stanowiło wielkie wyzwanie dla uczestników rynku telewizyjnego: odbiorców, nadawców, operatorów sieci nadawczych, jak również ciał regulacyjnych, ze wszystkimi ich konsekwencjami finansowymi i logistycznymi. Uwalnianie dywidendy 700 MHz właśnie się w Polsce zakończyło i zostało zsynchronizowane ze zmianą standardu nadawania z DVB-T na DVB-T2/HEVC, umożliwiającą znaczne wzbogacenie oferty programowej i przejście na wyższy poziom jakości (HDTV, 4K). Po zakończeniu implementacji DVB-T2 oferta telewizji naziemnej obejmować będzie pięć multipleksów ogólnokrajowych zawierających co najmniej 60 bezpłatnych programów w wersji HDTV oraz jeden multipleks z dostępem warunkowym do programów (płatny). Naziemnej telewizji cyfrowej potrzebny jest więc obecnie okres stabilności i pewności działania.

Sieci usług mobilnych w Polsce w technologii LTE działają w paśmie 800 MHz, 900 MHz, 1,8 GHz, 2,1 GHz oraz 2,6 GHz. Jest więc to zasób pozwalający na rozwój tego typu usług. Częstotliwości z drugiej dywidendy cyfrowej 700 MHz nadal oczekują na wykorzystanie.

Zwolennicy współdzielenia pasma 470 – 694 MHz pomiędzy służby radiodifuzyjne i służby ruchome uzasadniają potrzebę takiego rozwiązania koniecznością poprawy jakości usług mobilnych, dostarczenia internetu szerokopasmowego do obszarów wiejskich oraz elastycznością regulacyjną. Natomiast liczne badania i testy wykazują, że radiodifuzyja i służby ruchome nie mogą działać na tych

samych częstotliwościach i na tych samych lub sąsiednich obszarach bez powodowania wzajemnych szkodliwych zakłóceń. Redukcja zakłóceń możliwa jest jedynie na drodze separacji geograficznej, przy czym odległości separacyjne są bardzo duże (w niektórych przypadkach setki kilometrów).

Uznając konieczność zapewnienia naziemnej telewizji cyfrowej w Polsce pełnej stabilizacji i pewności działania przez najbliższe dwie dekady, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji stoi na stanowisku zachowania dotychczasowego wykorzystania pasma 470 - 694 MHz i popiera w pełni formułowaną przez cytowane wyżej podmioty zasadę „No change” – „Bez zmian” w stosunku do pasma radiodifuzyjnego podczas konferencji WRC-23.

Przewodniczący

Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji

Witold Kolodziejski

Dokument podpisany elektronicznie